

Comisia protecție socială, sănătate și familie

RAPORT

asupra proiectului de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative (nr.61 din 01 martie 2022)

Comisia protecție socială sănătate și familie a examinat proiectul de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Dan Perciun și Boris Marcoci, deputați în Parlament, și informează despre următoarele.

Proiectul de lege propune achitarea ajutorului material unic unor categorii de populație din rândul beneficiarilor de alocații lunare de stat stabilite conform Legii nr.121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație.

Totodată, se propune cu titlu de excepție ca veteranii de război decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S., să aibă dreptul la alocație nominală indiferent de faptul dacă sunt sau nu beneficiari de pensie sau alocație socială de stat și dacă au sau nu domiciliu în Republica Moldova.

Este de menționat, că Comisia a examinat propunerile și obiecțiile expuse în avizul Guvernului și în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, care sunt reflectate în tabela de sinteză și în proiectul de lege redactat, părți componente a prezentului raport.

Cu votul unanim, membrii comisiei propun aprobarea și adoptarea proiectului de lege în două lecturi.

Dan PERCIUN

Președinte al Comisiei

SINTEZA

amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de lege privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative

(nr.61 din 01 martie 2022)

Nr. d/o	Articolul din proiect	Autorul propunerii	Textul din proiectul de lege ce urmează a fi modificat	Conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	NOTĂ	Decizia comisiei protecție socială, sănătate și familie
1.	Art.I denumirea proiectului de lege	Guvernul	<p>LEGE privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 ani de la războiul de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative</p>	<p>Se propune modificarea denumirii proiectului de lege după cum urmează: „Legea privind susținerea participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și a membrilor familiilor lor în contextul comemorării a 30 de ani de la acțiunile de luptă de pe Nistru și pentru modificarea unor acte normative”</p>	<p>Se aduce în corespundere cu prevederile Legii nr. 190/2003 cu privire la veterani</p>	Se acceptă
2.	Art.I	Guvernul	<p>Art. I. Reglementarea ajutorului material unic (1) Se stabilește, pentru anul 2022 – Anul recunoștinței față de veteranii de război,</p>	<p>La Art.I. din proiectul de lege: - la alin.(1) se propune ca textul „unor categorii de populație din rândul” să fie exclus.</p>		Se acceptă

participanți la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova, ajutor material unic unor categorii de populație din rândul beneficiarilor de alocații lunare de stat stabilite conform Legii nr.121/2001 cu privire la protecția socială suplimentară a unor categorii de populație încadrate în următoarele categorii:

a) colaboratorilor organelor afacerilor interne, ai Centrului Național Anticorupție, ai organelor securității statului și ai sistemului administrației penitenciare, incluși în efectivul unităților militare și structurilor speciale aflate pe pozițiile de luptă, precum și militarii, colaboratorii organelor afacerilor interne, ai securității statului și ai sistemului administrației penitenciare și persoanele civile delegate în vederea îndeplinirii unor misiuni speciale în scopul asigurării eficienței acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova;

- la alin.(1) se propune ca literele a) și b) să fie redactate după cum urmează:

„a) militarilor aflați în serviciul activ, rezerviștilor chemați la concentrare, voluntarilor și colaboratorilor organelor afacerilor interne, ai organelor securității de stat și ai sistemului administrației penitenciare, incluși în efectivul unităților militare și al structurilor speciale aflate pe pozițiile de luptă, precum și militarii, colaboratorilor organelor afacerilor interne, ai organelor securității de stat și ai sistemului administrației penitenciare și persoanelor civile delegate în aceste unități pentru îndeplinirea unor misiuni speciale în scop de asigurare a eficienței acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova;

b) persoanelor cu dizabilități din rândul militarilor, ofițerilor de informații și securitate, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din sistemul administrației penitenciare, a căror dizabilitate a fost cauzată de rănire, contuzionare sau schilodire în timpul acțiunilor de

b) persoanele participante la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independente Republicii Moldova care au fost încadrate în grad de dizabilitate în urma rănirii, contuziei, schilodirii sau a unei afecțiuni contractate în timpul acțiunilor de luptă;

c) soților supraviețuitori ai participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independente Republicii Moldova, căzuți la datorie, sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate;

d) unuia dintre părinții participanților la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independente Republicii Moldova căzuți la datorie. În cazul părinților aflați în divorț cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale.

(2) Cuanumul ajutorului material unic constituie 2500 lei.

(3) Persoanele care se încadrează în categoriile specificate la alineatul (1) lit. c) și d) în urma aceleiași persoane căzută la datorie sau, după caz, decedată, dreptul la ajutor material unic se acordă fiecărei

luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independente Republicii Moldova;”.

- la alin.(1) la litera c), cuvintele „sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma războiului decedate” urmează a fi substituite cu cuvintele „sau ai persoanelor cu dizabilități de pe urma acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independente Republicii Moldova decedate”.

- la alin.(1) la litera d), textul „, la cerere,” va fi exclus.

- alineatul (3) se va exclude și ulterior alineatele vor fi renumerotate.

- alineatul (4) se propune să fie divizat în două alineate separate și ca propozițiile a doua și a treia se fie expuse într-un alineat separat.

- alineatul (10) se propune să fie expus în următoarea redacție:

„(10) Suma ajutorului material unic stabilit, dar neachitat din cauza decesului beneficiarului se plătește soțului supraviețuitor, părinților sau copiilor acestuia, iar în cazul lipsei acestora – persoanei care dovedește că a suportat cheltuielile ocazionate de deces, în baza autorizației

		<p>persoane în parte. În cazul părinților, acest drept se acordă doar unuia, iar în cazul părinților aflați în divorț cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale.</p> <p>(4) Ajutorul material unic prevăzut de prezenta lege, se stabilește de către organele de asigurări sociale de stat în mod automat în baza informației privind beneficiarii de alocații lunare de stat conform Legii nr. 121/2001 din categoriile specificate la alineatul (1). Plata ajutorului material unic se efectuează prin modalitatea de plată selectată de beneficiar și disponibilă în cadrul serviciului guvernamental de plăți electronice (MPay). Evidența plății ajutorului material unic se efectuează de către Casa Națională de Asigurări Sociale.</p> <p>(5) Persoanelor care se încadrează în două sau mai multe categorii de beneficiari prevăzute în alineatul (1) li se acordă o singură plată de ajutor material unic.</p> <p>(6) Sumele cu titlu de ajutor material unic primite necuvenit se restituie integral de către persoana care le-a primit. Pentru restituirea sumelor primite necuvenit</p>
<p>eliberate de organele de asigurări sociale.”.</p> <p>- alineatul (11) se propune să fie exclus;</p> <p>- alineatul (12) se propune să fie expus în următoarea formulare: „(12) Sumele ajutorului material unic se achită până la data de 27 decembrie 2022 inclusiv. Sumele ajutorului material unic nesolicitat de către beneficiar până la sfârșitul anului 2022 se restituie în bugetul de stat în luna ianuarie 2023.”;</p> <p>- alineatele (13) și (14) se vor exclude.</p> <p>- alineatul (15) se propune de a fi reformulat după cum urmează: „(15) Ajutorul material unic se plătește beneficiarului sau reprezentantului în baza procurii titularului.”;</p> <p>- alineatul (19) se propune de a fi expus în următoarea formulare: „(19) Responsabilitatea pentru corectitudinea acordării ajutorului material unic se pune în sarcina Casei Naționale de Asigurări Sociale.”;</p> <p>- la alineatul (20), cuvintele „stabilirii și” se vor exclude.</p>		

organele de asigurări sociale emit decizia respectivă.

(7) În cazul în care sumele plăților necuvenite sunt disponibile în conturile beneficiarilor, acestea se restituie pe contul Casei Naționale de Asigurări Sociale de către prestatorul de servicii de plată.

(8) În cazul în care sumele plăților necuvenite nu pot fi restituite de către prestatorul de servicii de plată, acestea se restituie în baza deciziei pe contul Casei Naționale de Asigurări Sociale de către persoanele care le-au primit.

(9) Ajutorul material unic se acordă doar o singură dată persoanelor care beneficiază de acest drept în condițiile prezentei legi.

(10) Suma ajutorului material unic stabilit, dar neachitat din cauza decesului beneficiarului, se plătește persoanei care a suportat cheltuielile de deces, în baza permisiunii eliberate de organele de asigurări sociale.

(11) Instituția financiară restituie lunar pe contul corespunzător al Casei Naționale de Asigurări Sociale sumele ajutorului material unic,

nesolicitate de beneficiari în decurs de 2 luni consecutiv din luna transferării.

(12) Sumele ajutorului material unic stabilite și rambursate pe contul corespunzător al Casei Naționale de Asigurări Sociale din cauza nesolicitării pot fi solicitate de beneficiar până la data de 15 decembrie 2022 inclusiv. Stabilirea dreptului și reluarea plății ajutorului material unic începând cu 1 ianuarie 2023 nu se va efectua.

(13) Reluarea plății ajutorului material unic se efectuează de Casa Națională de Asigurări Sociale în termenii prevăzuți la alineatul (12).

(14) Sumele ajutorului material unic, neachitate din vîna organului care stabilește sau plătește ajutorul material unic, se plătesc retroactiv în luna următoare celei în care a fost identificată neachitarea prestației.

(15) Ajutorul material unic se plătește beneficiarului sau altei persoane în baza procurii titularului.

Din ajutorul material unic nu se efectuează rețineri.

(17) Cheltuielile legate de stabilirea și plata ajutorului

			<p>material unic prevăzut de prezenta lege se suportă din mijloacele bugetului de stat prin intermediul bugetului asigurărilor sociale de stat.</p> <p>(18) Ministerul Finanțelor transferă Casei Naționale de Asigurări Sociale, în modul stabilit, mijloacele financiare pentru plata ajutorului material unic.</p> <p>(19) Responsabilitatea pentru corectitudinea stabilirii și plății ajutorului material unic, precum și controlul asupra folosirii mijloacelor financiare în strictă corespundere cu destinația se pune în sarcina Casei Naționale de Asigurări Sociale.</p> <p>(20) Controlul asupra corectitudinii stabilirii și utilizării conform destinației a mijloacelor financiare alocate se exercită de către organele de control abilitate.</p>		
3.	Art.II	Guvernul	<p>Art. II. - Articolul 5 din Legea nr. 827/2000 Fondului de susținere a populației (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 65-67, art. 460), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. la alineatul (1):</p> <ul style="list-style-type: none"> - litera a) va avea următorul cuprins: 	<p>La Art. II din proiectul de lege:</p> <p>-la pct.1 intenția normativă de modificare a articolului 5 din Legea Fondului de susținere a populației nr.827/2000 se va formula astfel: „la articolul 5 alineatul (1), literele a), b) și c) vor avea următorul cuprins:”, urmată de redarea normelor respective într-o nouă redacție.</p>	Se acceptă

»a) ajutor material anual pentru persoanele cu dizabilități de pe urma acțiunilor de luptă din Afganistan și familiile (soții și unii dintre părinți; în cazul părinților aflați în divorț cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale) participanților căzuți la datorie în acțiunile de luptă din Afganistan – până la 15 februarie»;

- litera b), textul „(soții, iar în cazul lipsei acestora, unul dintre părinți)” se substituie cu textul „(soții și unul dintre părinți; în cazul părinților aflați în divorț cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale)”;

- litera c), textul „(soții, iar în cazul lipsei acestora, unul dintre părinți)” se substituie cu textul „(soții și unul dintre părinți; în cazul părinților aflați în divorț cuantumul stabilit, la cerere, se împarte între ei în părți egale)”.

2. Prin derogare de la articolul 5 alineatul (1) literele a) - c) din Legea nr. 827/2000 fondului de susținere a populației, în anul 2022 mijloacele Fondului de susținere a populației destinate

-la pct.2 în alineatul (2) propus de autorii proiectului, în ceea ce privește norma derogatorie de la articolul 5, se atenționează că norma respectivă nu se va integra în actul normativ de bază (Legea Fondului de susținere a populației nr. 827/2000), a cărui modificare se dorește. În cazul în care se dorește o reglementare derogatorie, aceasta, de regulă, se înserează într-un articol aparte în legea supusă amendării. Totodată, în cazul în care norma derogatorie ține de măsurile necesare punerii în aplicare a noilor prevederi, acestea pot fi inserate în dispozițiile finale (art. V din proiect).

			<p>finanțării ajutorului material anual pentru părinții participanților căzuți la datorie în acțiunile de luptă din Afganistan, părinților participanților căzuți la datorie în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii Moldova și părinții participanților la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobîl decedați se extinde până la 31 mai 2022 inclusiv.</p>		
4.	Atr.III	Guvernul	<p>Art. III - Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 42-44, art. 247) cu modificările ulterioare se modifică după cum urmează:</p> <p>La articolul 5 alineatul (2) litera g) va avea următorul cuprins: " g) perioadele specificate la art.50 alin.1) lit. d), e) și f) realizate până la 1 ianuarie 1999. "</p> <p>La articolul 50: alineatul (1) se completează cu litera f) cu următorul cuprins: " f) perioada participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și independenței Republicii</p>	<p>La Art. III din proiectul de lege: - la pct.2 litera f) urmează a fi completată după textul „2 martie 1992” cu cuvântul „până”.</p>	Se acceptă

5.	Art.IV	Guvernul	<p>Moldova de la 2 martie 1992 la 13 august 1992, care se include în stagiul de cotizare în mărime triplă.”</p> <p>b) în alineatul (3) textul „alin.(1) lit.d) și e)” se substituie cu textul „alin.(1) lit.d) e) și f)”.</p>	<p>Art. IV. - Articolul 21 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 84-86, art. 392), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Cu titlu de excepție de la alin. (2) și (4), veteranii de război prevăzuți la art. 7 și 8, cetățeni ai Republicii Moldova, decorați cu distincții de stat în temeiul Legii nr. 1123/1992 cu privire la distincțiile de stat ale Republicii Moldova sau decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S. echivalente cu distincțiile de stat ale Republicii Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 533/1995 cu privire la drepturile cetățenilor Republicii Moldova decorați cu distincții de stat ale fostei U.R.S.S., au dreptul la alocație nominală indiferent de faptul</p>	<p>La Art. IV din proiectul de lege:</p> <p>intenția normativă de completare a articolului 21 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani cu alineatul (5) se va insera în partea dispozitivă a normei, utilizând formularea:</p> <p>„Articolul 21 din Legea nr. 190/2003 cu privire la veterani (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 84-86, art. 392), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:”.</p>	Se acceptă
----	--------	----------	--	--	---	------------

				dacă sunt sau nu beneficiari de pensie sau alocație socială de stat și dacă au sau nu domiciliu în Republica Moldova.”.				
--	--	--	--	---	--	--	--	--

Dan PERCIUN

Președintele Comisiei